

FIDIC līgumu noteikumi un to pielietošana Latvijā

Dr.Sc.Ing. Raimonds Eizenšmits

CFLA 29.11.2023

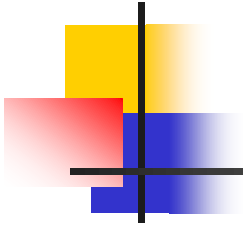

Federation Internationale des Ingenieurs - Conseils

- **FIDIC Secretariat**
World Trade center II, Geneva Airport
- **P.O. Box 311**
CH-1215, Geneva 15, Switzerland
Tel +41 22 799 4900
Fax +41 22 799 4901
E-mail fidic@fidic.org
- **www.fidic.org**

Jaunākie izdevumi 2017

10/06/18

FIDIC līgumu noteikumi

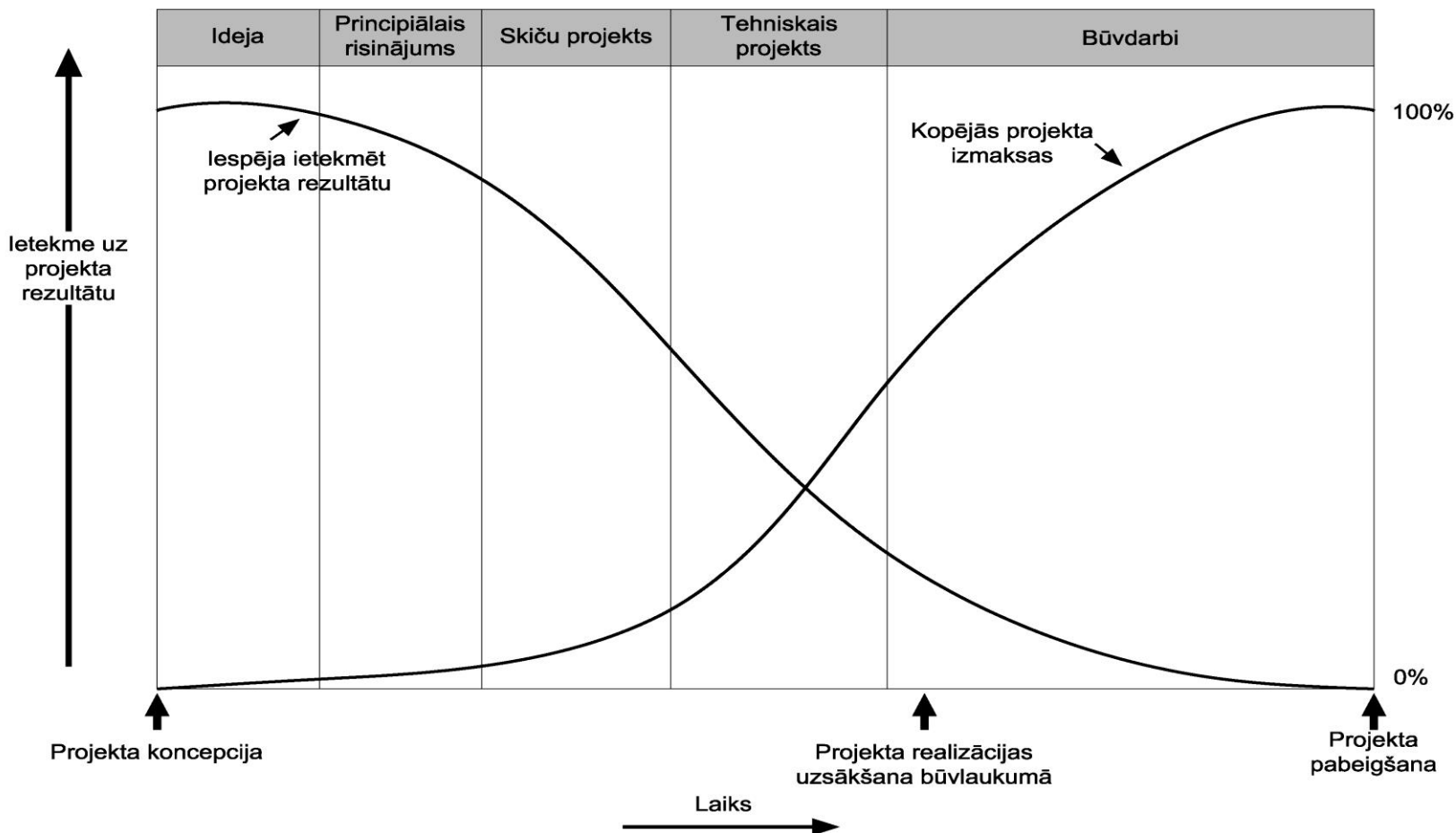
- FIDIC Līgumu paraugformas balstās uz paražu (privātajām) tiesībām (viss ir atļauts, ja to neaizliedz cits Likums)
- Vispārīgie noteikumi (vispārīgi piemērojami punkti un punkti, kuri var tikt grozīti)
- Speciālie noteikumi (2 daļas kopš 2017.g.)
- Paredzēti starptautiskiem konkursiem
- Var lietot vietējos konkursos
- Vadlīnijas lietošanai

FIDIC līgumu noteikumu nozīmīgums un priekšrocības

- **Vienotas definīcijas**
- **Vienāda pamatforma**
- **Atrunāti riski**
- **Var pielietot jebkurā valstī**
- **Nemainīgas prasības**
- **Atrunāta strīdu izšķiršanas kārtība**
- **Atsauces uz punktiem palīdz lietot Līgumus**

Projekta stadiju ietekme uz tā rezultātu

INŽENIERIS – (INŽENIERKONSULTANTS)

- Inženierkonsultants — fiziska persona vai būvkomersants, kas, pamatojoties uz noslēgto līgumu ar būvniecības ierosinātāju, pārstāv to būvniecības procesā, sniedzot konsultatīvus pakalpojumus vai rīkojoties tā vārdā
- Sniedz uz savām zināšanām un mūsdienu tehnoloģijām balstītus intelektuālus pakalpojumus. **Nebūvē!**
- Sniedzot pakalpojumus reglamentētā sfērā jābūt sertificētam būvspeciālistam

INŽENIERKONSULTANTA pakalpojumi

- projekta plānošana un priekšizpēte;
 - projekta novērtējums, arī finanšu stāvokļa analīze;
 - vides izpēte un ietekmes novērtējums
-
- ilgtspējas izpēte;
 - izpēte uz vietas, kartēšana, karšu un plānu sagatavošana;
 - arhitektu pakalpojumi;
 - ekonomiski/finansiāli pētījumi;
 - būvprojekta sagatavošana;
 - iepirkuma dokumentācijas sagatavošana;
 - piedāvājumu izvērtēšana
 - būvuzraudzība

INŽENIERKONSULTANTA pakalpojumi

- projekta/programmas vadība
- kvalitātes vadība
- izmaksu un finanšu vadība
- līgumu vadība
- nodošana ekspluatācijā un ekspluatācijas pārtraukšana
- novērtēšanas pakalpojumi
- defektu izpēte, ekspertīze
- tehniskās mācības un tehniskā palīdzība
- risku analīze un vadība
- ekspluatācija un uzturešana
- pētniecība un attīstība

Latvijas inženierkonsultantu asociācija (LIKA)

- Dibināta 2003.g.
- FIDIC biedrs kopš 2004.g.
- Ir iztulkojusi un drīkst tirgot 5 FIDIC Līgumu noteikumus
- Apkopojusi FIDIC vadlīnijas inženierkonsultantu atlasē pēc kvalitātes - QBS
- Biedri drīkst izmantot FIDIC logo
- www.lika.lv lika@lika.lv

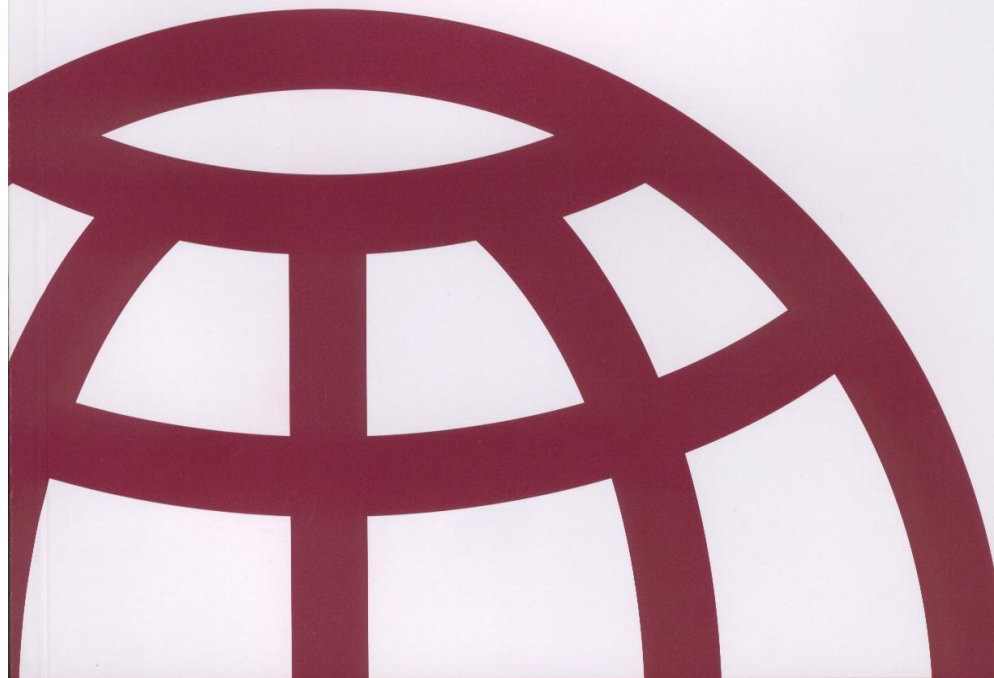

Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils
International Federation of Consulting Engineers
Internationale Vereinigung Beratender Ingenieure
Federación Internacional de Ingenieros Consultores
Starptautiskā Inženierkonsultantu federācija

Būvniecības darbu līguma noteikumi

BŪVNICĪBAS UN INŽENIERDARBIEM, KURU PROJEKTĒŠANU VEIC
PASŪTĪTĀJS

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI
SPECĪĀLO NOTEIKUMU SAGATAVOŠANAS VADLĪNIJAS
PIEDĀVĀJUMA VĒSTULES, LĪGUMA VIENOŠANĀS UN
VIENOŠANĀS PAR STRĪDU PIRMSTIESAS IZŠĶIRŠANU PARAUGI

Sarkanā grāmata

- **Pasūtītājs izstrādā projektu**
- **Inženieris, kas strādā Pasūtītāja vārdā**
- **Apjomu saraksts (Bill of Quantities)**
- **Apmaksa, kas balstās uz faktiski izpildītiem darbiem**
- **Maksājumu apstiprināšana (veic Inženieris)**

Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils
International Federation of Consulting Engineers
Internationale Vereinigung Beratender Ingenieure
Federación Internacional de Ingenieros Consultores
Starptautiskā Inženierkonsultantu federācija

Iekārtu piegādes un projektēšanas- būvniecības darbu

līguma noteikumi

ELEKTRISKAJIEM UN MEHĀNISKAJIEM DARBIEM, BŪVNICĪBAS
UN INŽENIERDARBIEM, KURU PROJEKTĒŠANU VEIC UZŅĒMĒJS

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI,
SPECIĀLO NOTEIKUMU SAGATAVOŠANAS VADLĪNIJAS,
PIEDĀVĀJUMA VĒSTULES, LĪGUMA VIENOŠANĀS UN
VIENOŠANĀS PAR STRĪDU PIRMSTIESAS IZŠĶIRŠANU PARAUGI

Dzeltenā grāmata

- Uzņēmējs izstrādā projektu
- Inženieris, kas strādā Pasūtītāja vārdā
- Līgumcena
- Apmaksa, balstoties uz progresu un maksājumu grafiku
- Maksājumu apstiprināšana (veic Inženieris)

Dokumentu prioritātes secība

- Līguma vienošanās (ja tāda ir)
- Apstiprinājuma vēstule
- Piedāvājuma vēstule
- Speciālie noteikumi
- Vispārīgie noteikumi
- Pasūtītāja prasības
- Saraksti (Formas)
- Uzņēmēja Piedāvājums un visi pārējie dokumenti, kas veido daļu no Līguma

Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils
International Federation of Consulting Engineers
Internationale Vereinigung Beratender Ingenieure
Federación Internacional de Ingenieros Consultores
Договорная Инженерноконсультантская Федерация

EPC/Atslēgas projektu līguma noteikumi

VISPĀRĀJIE NOTEIKUMI,
SPECIĀLO NOTEIKUMU SAGATAVOŠANAS VADĪNLĪAS,
PĒDĀVĀJUMA VĒSTULES, LĪGUMA VIENOŠANĀS UN
VIENOŠANĀS PAR STRĪDU PIRMSTIESAS IZŠKIRŠANU PARĀUCĪ

ISBN 2 – 88432 – 021 – 0

PIRMAIS IZDEVUMS 1999.GADĀ

Sudraba grāmata

- Izpildītājs izstrādā projektu
- Izpildītāja pilna atbildība
- Pasūtītājs **var** nozīmēt Pārstāvi
- Fiksēta cena, visus riskus sedz Izpildītājs
- Apmaksa, balstoties uz progresu un maksājumu grafiku
- Nav Maksājumu apstiprināšanas

Federacion Internacional de Ingenieros-Consulents
International Federation of Consulting Engineers
Internationale Vereinigung Beratender Ingenieure
Federacion Internacional de Ingenieros Consultores
Stajtkausiškā Inženierkonsultantu Federācija

Līguma īsā forma

LĪGUMS
VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI
STRĪDU PIRMSTIESAS IZŠKIRŠANAS REGLAMENTS
IETEIKUMI

ISBN 2-88432-024-5

PIRMAIS IZDEVUMS 1999

Zaļā grāmata

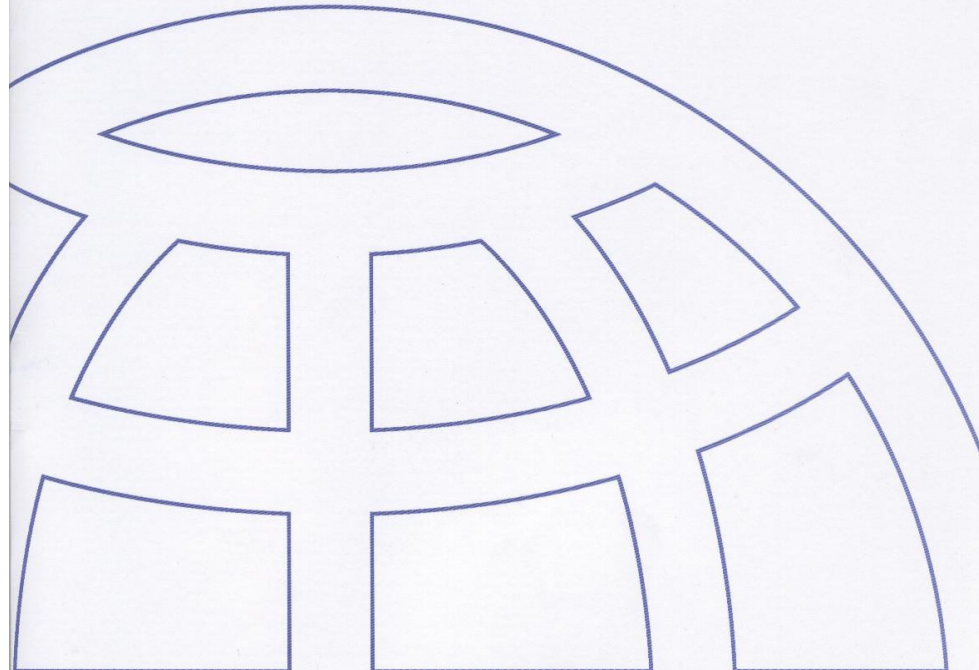
- Vienkāršie projekti
- Būvprojektu sagatavo jebkura no pusēm
- Pasūtītājs **var** nozīmēt Inženieri vai Pārstāvi
- Vienošanās par cenu
- Nav Maksājumu apstiprināšanas
- Maksājumi atbilstoši veiktajiem darbiem un piegādātiem materiāliem un iekārtam

Federation Internationale des Ingenieurs-Conseils
International Federation of Consulting Engineers
Internationale Vereinigung Beratender Ingenieure
Federacion Internacional de Ingenieros Consultores
Starptautiskā Inženierkonsultantu Federācija

Pasūtītāja/Konsultanta **tipveida pakalpojumu līgums**

LĪGUMS
VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI
SPECĪĀLIE NOTEIKUMI
PIELIKUMI A, B un C

Baltā grāmata – Pasūtītāja / Konsultanta tipveida pakalpojumu līgums

- **Līguma forma**
- **Speciālie noteikumi**
- **Vispārīgie noteikumi**
- **Parastie, papildus un ārkārtas pakalpojumi**
- **Strīdu risināšana (Pušu pārrunas...
Starpnieks... arbitrāža)**

FIDIC līgumu noteikumu pielietošanas iespējas Latvijā

- **Būtisku pretrunu nav**
- **Jāievēro LV noteiktā būvniecības un būvprojektēšanas kārtība (Būvniecības likums un citi normatīvie dokumenti)**
- **Definīcijas – dažas trūkst vai arī ir atšķirīgas**
- **Vispārīgos noteikumus pieņem kopumā**
- **Atšķirības, atrunas un precizējumi-**
 - **Īpašajos noteikumos (kopš 2017.g. - A daļā, jeb Līguma datos (ziņās) un Speciālajos noteikumos - B daļā)**

Būvprojekta autors

- **BL un VBN noteikumi nosaka, ka jāveic autoruzraudzība**
- **FIDIC Līgumu noteikumi autoruzraudzību neparedz**
- **Seko, lai tiktu realizēts Būvprojekts**
- **Autoruzraudzības žurnāls – Būvprojekta turpinājums**
- **Būvprojekta izmaiņu ekspertīze 3.grupas būvēm**

Inženieris (firma)

- **Sniedz uz savām zināšanām un tehnoloģijām balstītus intelektuālus pakalpojumus**
- **Kvalitāte – termiņš – izmaksas**
- **Pasūtītāja pārstāvis un arī vidutājs**
- **Darbojas saskaņā ar darba uzdevumu un noteiktajām pilnvarām**
- **Daudz plašākas pilnvaras kā LV Būvuzraugam**
- **Juridiskās personas nozīmē atbildīgo Inženieri un tā asistentus, nosaka to pilnvaras**

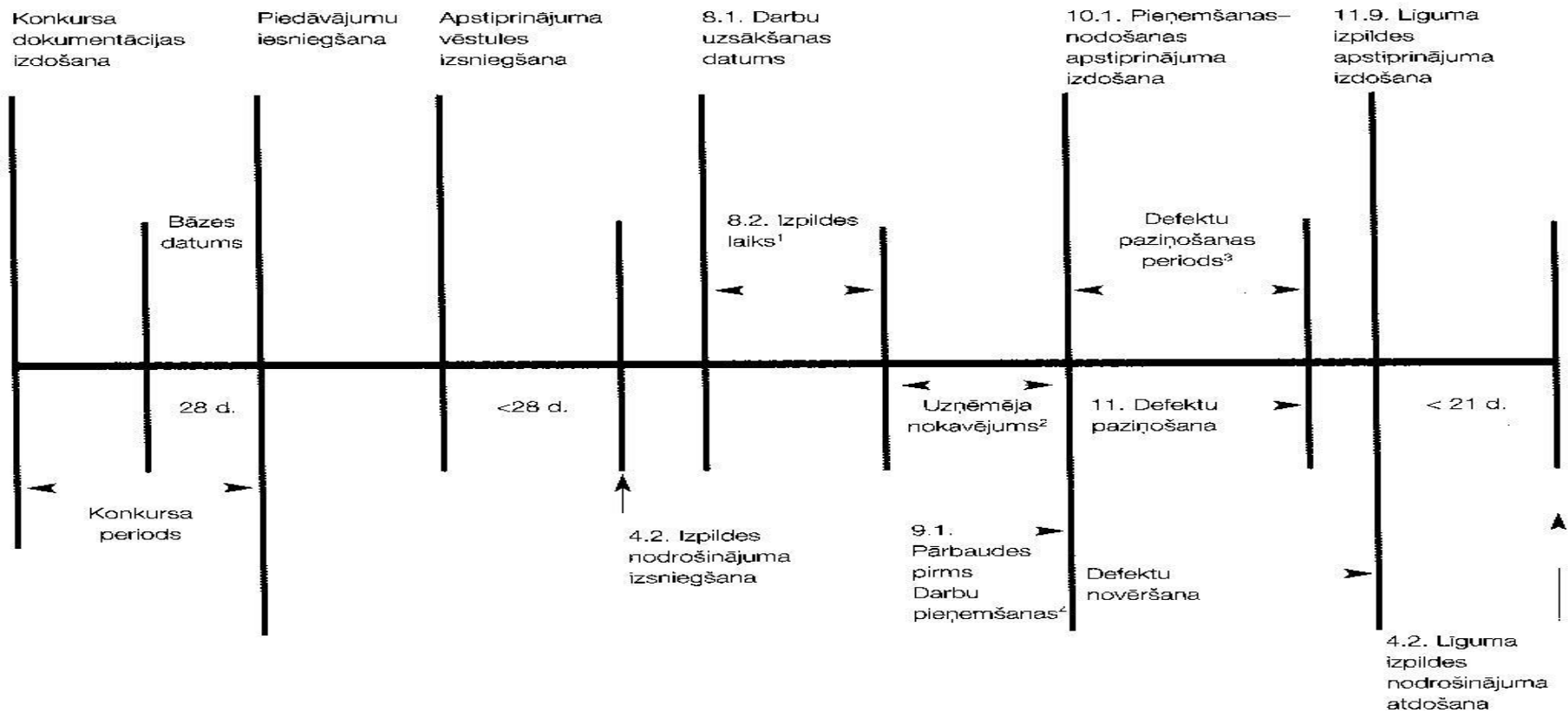
Svarīgi jautājumi

- **Paražu (Privātās) tiesības – nedrīkst darīt to, kas aizliegts normatīvajos aktos**
- **Civiltiesības (Publiskās tiesības) – drīkst darīt tikai atļauto normatīvajos aktos**
- **FIDIC līgumi precīzi definē risku, atbildības sadalījumu, izmaiņu kārtību, līguma apturēšanu un pārtraukšanu**
- **Strīdu izšķiršanas kārtību (DAB)**

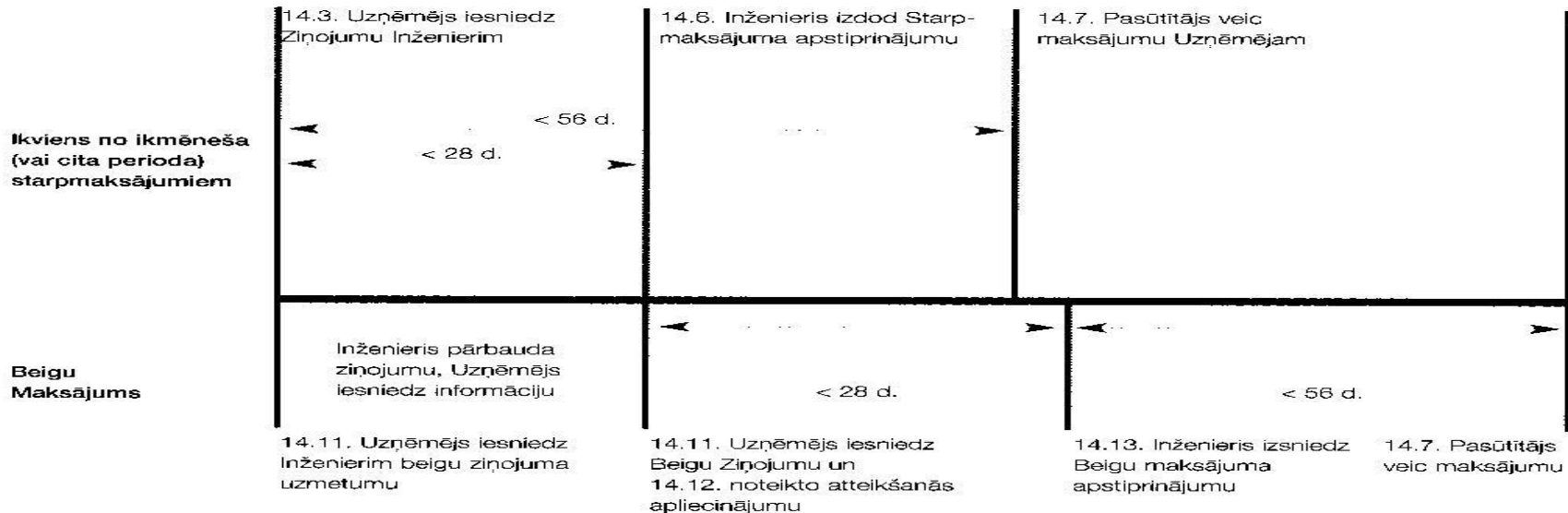
Būvdarbu (būvniecības) līgums

**Iekārtu piegādes,
projektēšanas – Būvdarbu
(būvniecības darbu) līgums**

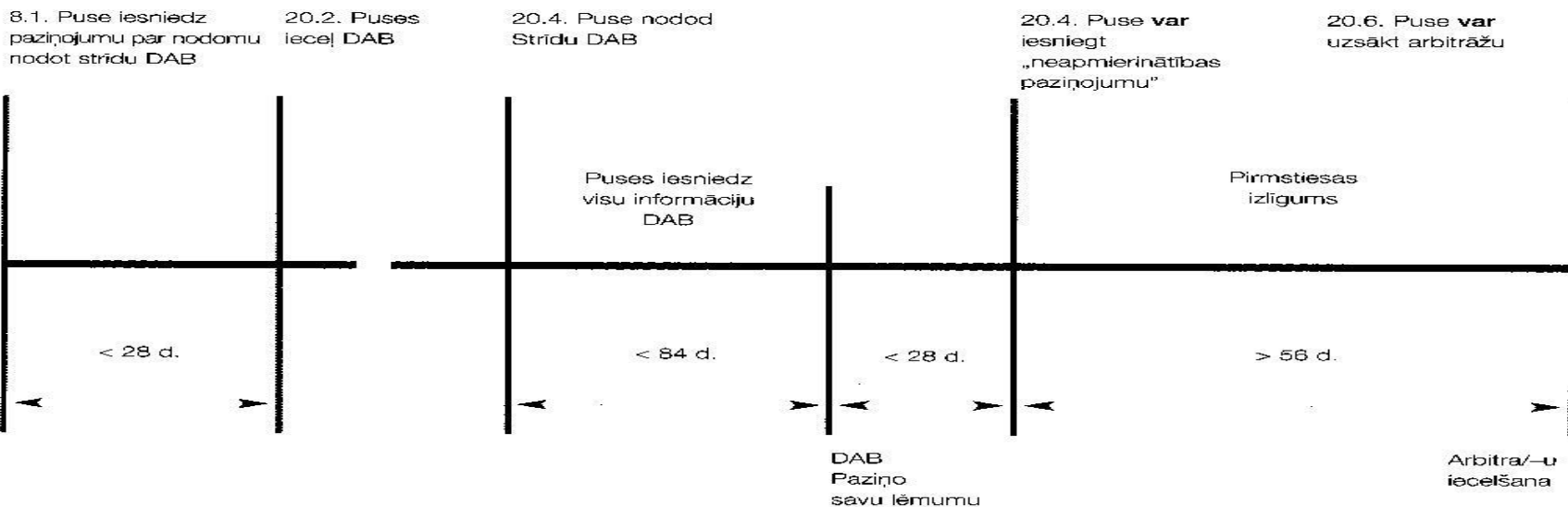

Tipiska galveno notikumu secība lekārtu piegādes un projektēšanas-būvniecības līguma izpildes gaitā

1. Izpildes laiks ir jānosaka (Piedāvājuma Pielikumā) kā dienu skaits, kam tiek pieskaitīti jebkuri laika pagarinājumi saskaņā ar 8.4. apakšpunktu.
2. Lai norādītu notikumu secību, iepriekš minētā diagramma tiek balstīta uz piemēru, kurā Uzņēmējs nav izpildījis 8.2. apakšpunkta noteikumus.
3. Defektu paziņošanas periods ir jānosaka (Piedāvājuma Pielikumā) kā dienu skaits, kam tiek pieskaitīti jebkuri laika pagarinājumi saskaņā ar 11.3. apakšpunktu.

Tipiska maksājumu secība saskaņā ar 14. punktu

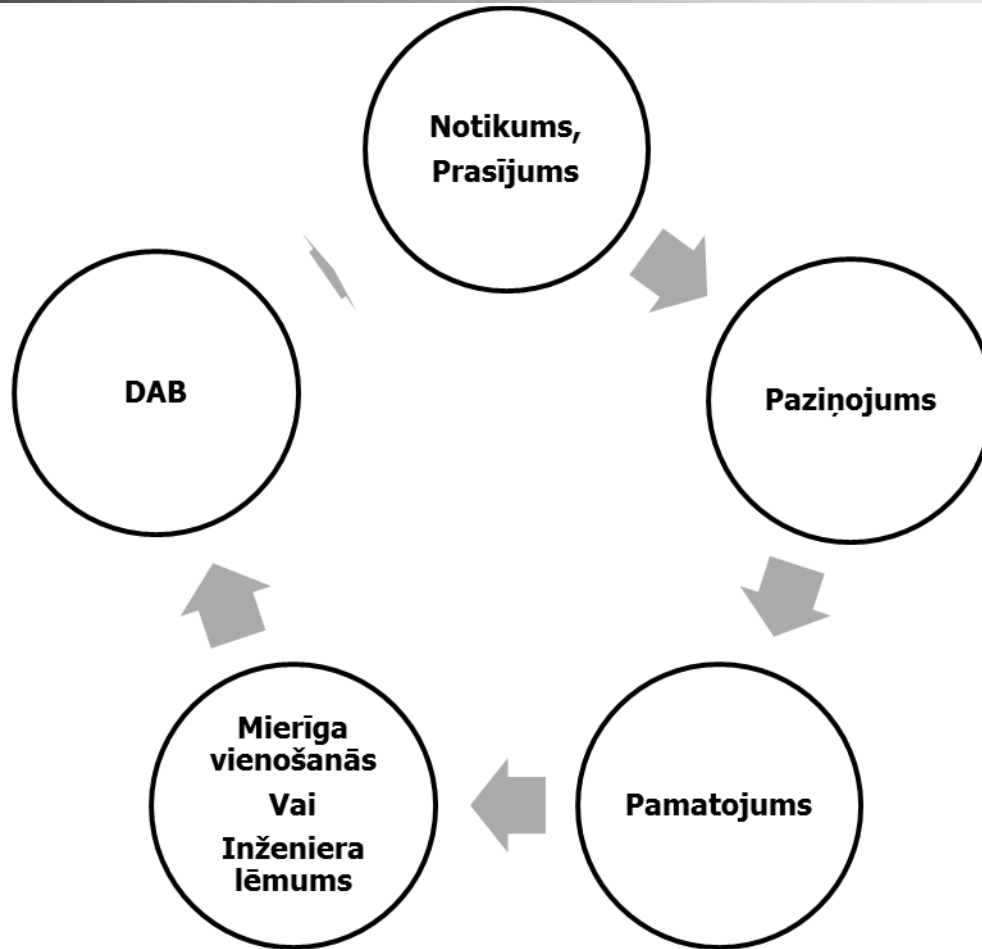

Tipiska strīdu risināšanas secība saskaņā ar 20. punktu

Inženieris

- Ievēro Līgumu un tiesību normas
- Pārbauda darbus, **veic darbu uzmērīšanu, piedaloties Uzņēmējam (Sarkanā gr.)**
- Izniedz Maksājumu apstiprinājumus
- Pieņemšanas – nodošanas apstiprinājumus un Līguma izpildes apstiprinājumu
- Nav tiesību atbrīvot vienu vai otro pusi no saistību pildīšanas vai atbildības
- Uzklasa Puses, pieņem taisnīgus lēmumus, izšķir strīdus
- **Nekāds Inženiera apstiprinājums neatbrīvo Uzņēmēju no saistību izpildes, ieskaitot atbildību par kļūdām**

Inženiera lēmumi

Pielikumi

- **Vienošanās par strīdu pirmstiesas izšķiršanu**
 - **Vispārīgie noteikumi**
 - **Procedūras noteikumi**
- **SN sagatavošanas vadlīnijas**
- **Pielikumi**
- **Nodrošinājuma formas**
- **Piedāvājuma vēstule**
- **Piedāvājuma pielikums**
- **Līguma vienošanās**
- **Vienošanās par strīdu pirmstiesas izšķiršanu DAB**

Pasūtītājiem vēlams ņemt vērā, ka:

- **« Nav saprātīgi maksāt pārāk daudz, bet ir vēl sliktāk samaksāt par maz. Kad jūs maksājat pārāk daudz jūs zaudējat naudu. Kad jūs maksājat pārāk maz, jūs dažreiz zaudējat visu, jo tas, ko esat iegādājies nespēj pildīt tai paredzētās funkcijas. Ja jūs izvēlaties zemākās cenas solītāju, tad ir labi piemaksāt kaut ko par risku, ko jūs pieļaujat, un, ja jūs tā darīsiet, izdotā nauda būs pietiekama, lai saņemtu kaut ko labāku »
(John Ruskin (1819-1900) (FIDIC QBCS guide))**
- **Divu aplokšņu princips**

Paldies par uzmanību!